

NOT: Farklı personel kanunlarına tabi olan personelin belediyelerdeki münhal kadrolara atanması halinde intibakı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-9847607

17/07/2024

Konu: Görüş (Farklı Personel Kanunlarına Tabi Olan
Personelin Belediyelerdeki Münhal Kadrolara Atanması Halinde İntibakı)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazınız.

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi olarak çalışmakta iken kendi isteği ile istifa eden ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 92 nci maddesi çerçevesinde Başkanlığımızdaki münhal bir kadroya ataması yapılan personelin intibakına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Bir sınıftan başka bir sınıfa geçme" başlıklı 71 inci maddesinde, "*Memurların eşit dereceler arasında veya derece yükselmesi suretiyle sınıf değiştirmeleri caizdir. Bu şekilde sınıf değiştireceklerin geçecekleri sınıf ve görev için bu Kanunda, kuruluş kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen niteliklere sahip olmaları şarttır. Bu durumda sınıfları değişenlerin eski sınıflarının derecesinde elde ettikleri kademelerde geçirdikleri süreler yeni sınıflardaki derecelerinde dikkate alınır.*

Kurumlar, memurlarını meslekleri ile ilgili sınıftan genel idare hizmetleri sınıfına veya genel idare hizmetleri sınıfından meslekleri ile ilgili sınıfa, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle atayabilirler.

Eski sınıflarında, görev alacakları yeni sınıfa göre memurluğa daha yüksek bir derece ve kademededen başlamış olup da sınıf değiştirenlerin yeni görevlerindeki ilk ilerleme süreleri eski sınıflarında kazandıkları derece ve kademelere tekabül eden süre kadar uzatılır ve bu süre tamamlanuncaya kadar kendilerine sınıf değiştirmeleri sırasında buldukları derecede kademe ilerlemesi verilmez." hükmü ile "Memurluktan çekilenlerin yeniden atanmaları" başlıklı 92 nci maddesinde, "*İki defadan fazla olmamak üzere memurluktan kendi istekleriyle çekilenlerden veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan tekrar memurluğa dönmek isteyenler, ayrıldıkları sınıfta boş kadro bulunmak ve bu sınıfın niteliklerini taşımak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine veya 71 inci madde hükümlerine uyulmak suretiyle diğer bir sınıfta eşit derecedeki kadrolara atanabilirler.*

657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden çekilmiş olanlar, boş kadro bulunmak ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydı ile bu Kanuna tabi kurumlardaki memuriyetlere atanabilirler..." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, (Mülga) Devlet Personel Başkanlığının 1/6/2010 tarihli ve 10440 sayılı görüş yazısında, "*3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ile 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununa tabi uzman erbaş ve uzman jandarma olarak en az iki yıl görev yaptıktan sonra kendi istekleri ile istifa ederek görevinden ayrılanların ayrıldıkları tarihte hak etmiş oldukları aylık derecelerine eşit bir derecenin aynı kademesine asli memur olarak atanmaları; ancak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36'ncı maddesinde öğrenim durumu itibariyle tespit edilen giriş derece ve kademelerinin üzerinde bir derece ve kademe ile Uzman Erbaşlık ve Uzman Jandarma görevine başlatılanların, atandıkları kadroda, ilk kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi için kanuni bekleme sürelerinin, fazladan kazanılan derece ve kademeye tekabül eden süre kadar uzatılması ve bu süre tamamlanuncaya kadar da atandıkları derecede kademe ilerlemesi yaptırılmaması gerektiği..."* belirtilmiştir.

Danıştay 5. Dairesinin 13/6/2014 tarihli ve E:2011/3832, K:2014/5224 sayılı kararında, "Yukarıda metni yazılı 92. maddenin ikinci fıkrasında, 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden ayrılmış olanların memur kadrolarına atanmalarına imkan tanınmıştır. Ancak, bu Kanuna tabi olmayanların, 657 sayılı Kanunda düzenlenen derece ve kademeleri bulunmadığından, bunların hangi derece ve kademededen memuriyete başlayacağına ilişkin herhangi bir kural, madde metninde yer almamıştır.

Keza, hangi hizmetlerin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinin tespitinde değerlendirileceğinin düzenlendiği Devlet Memurları Kanunu'nun 36. maddesinin "Ortak Hükümler" başlıklı bölümünün (C) bendinde de uyumsuzluk konusu olaydaki uzman erbaşlıkta geçen hizmetlerin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Madde metninin lafzi yorumu ile hareket edildiği takdirde, uzman erbaşlıkta görev yaptıktan sonra, kendi isteğiyle sözleşmesini sona erdiren bir kimsenin, anılan 92. maddenin ikinci fıkrası hükmünden yararlanarak Devlet memurluğuna atanması halinde, önceki görevinden ayrıldığı sıradaki derece ve kademesine bakılmaksızın, öğrenim durumuna göre 657 sayılı Kanunun 36. maddesinde belirlenen giriş derecesinden başlatılması ve önceki görevindeki sürelerin dikkate alınmaması gerekmektedir. Ancak madde hükmüyle, başka istihdam biçimlerine tabi olarak çalışmış olup da Devlet memurluğuna atanma imkanı tanınan personele, özellikle ikinci fıkra hükmünün uygulanmasında, önceki görevinden ayrıldığı sırada mevcut derece ve kademesi varsa o derece ve kademededen atanma olanağı sağlayan olumlu yoruma karşılık, maddenin birinci fıkrasında benzer durumlarda yeniden atamaları yapılan Devlet memurları için, Kanunun 71. maddesine atıf yapılmak suretiyle benimsenen "daha önceki göreve başlaması sırasında, yeniden atandığı sınıfa göre daha yüksek bir derece ve kademededen başlamış olması halinde yeni görevlerindeki ilerleme sürelerinin eski görevlerinde/sınıflarında kazandıkları derece ve kademelere karşılık gelen süre kadar uzatılması ve bu süre tamamlanıncaya kadar kendilerine yeniden atanmaları sırasında buldukları derecede kademe ilerlemesi verilmemesi" yolundaki ilkenin 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre atanması yapılanlar için de uygulanması, aynı durumdaki memurlar ile eşitlik sağlama açısından zorunludur. Aksi düşünce, uzman erbaşlıktan kendi isteğiyle ayrılanların 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre Devlet memurluğuna atanması halinde, madde metninde yer almaması nedeniyle uygulama zorunluluğu da bulamadığı halde, lehe yorumlanmak suretiyle maddenin ilk fıkrasındaki "ayrıldıkları tarihte almakla oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine atanma" uygulamasından yararlanan uzman erbaşlara, ilk fıkra kapsamındakilere uygulanan 71. madde atfının uygulanmaması sonucunu doğurmakta, aynı konumdakiler arasında nimet-külfet dengesini ihlal edici, hakkaniyete de uygun olmayan bir durum yaratmaktadır.

Bu bakımdan, uyumsuzluk konusu olayda olduğu gibi, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi uzman erbaş olarak en az iki yıl süreyle çalışmış olmak kaydıyla, kendi isteğiyle sözleşmesini sona erdirerek uzman erbaşlıktan ayrılıp Devlet memurluğuna atanan personelin, başlangıç derecesinin öğrenim durumuna göre saptanması ve uzman erbaşlıkta geçen sürenin değerlendirilmemiş olması halinde normal ilerleme ve yükselmelerinin yapılması gerekmekte ise de; yeni görevine eski görevinde ulaştığı derece ve kademededen başlatılanların, önceki görevlerine daha yüksek bir dereceden başlamış olmaları nedeniyle başlangıç derecesindeki farklılığa karşılık gelen süre kadar bekletilmelerinin, Yasada düzenlenen ilke ve eşitlik yönünden isabetli bir uygulama olduğu sonucuna ulaşılmıştır." denilmiştir.

Danıştay 2. Dairenin 26/05/2015 tarihli ve E:2012/10130, K:2015/5800 sayılı kararında da, "Dosyanın incelenmesinden, 01/02/1994 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerinde uzman çavuş olarak göreve başlayan ve 01.02.2008 tarihinde kendi isteğiyle sözleşmesini feshedip görevinden ayrıldıktan sonra 07.07.2008 tarihinde Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığında bulunan 5. derecenin 3. kademesindeki şoför kadrosuna açıktan atanan davacının, bulunduğu derece ve kademedede bekletilerek ilerleme yapılmaması üzerine 02.03.2011 tarihli dilekçe ile intibakının yapılması yolundaki

başvurusunun, 657 sayılı Kanun'un 36. maddesinde öğrenim durumu itibariyle tespit edilen giriş derece ve kademenin üzerinde bir derece ve kademe ile uzman erbaşlık görevine başlatılmış olması nedeniyle daha sonra atanmış olduğu şoför kadrosundaki ilerleme süresinin, fazladan kazanılan derece ve kademeye tekabül eden süre kadar bekletilmesi gerektiği gerekçesiyle 08.04.2011 gün ve 4821 sayılı işlemle reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi olarak uzman çavuşluk görevine, 657 sayılı Kanunun 36. maddesinde öğrenim durumuna göre belirlenen başlangıç derecesinden, daha üst derece ve kademededen başlamış olan davacının, görevini sürdürdüğü kurumdaki emsallerine göre daha üst bir derece ve kademe de bulunması nedeniyle, yukarıda yer verilen düzenlemelerin amacı göz önüne alındığında, hakkaniyet ve eşitlik ilkelerinin gereği olarak bulunduğu derecede, fazladan kazanılan derece ve kademeye tekabül eden süre kadar bekletilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık, bu işlemin iptali yolundaki İdare Mahkemesi kararında ise hukuki isabet görülmemiştir.” ifadesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi subay ve astsubay olarak çalışmakta iken kendi istekleri ile görevlerinden ayrılan ve 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesine göre ataması yapılan personele ilişkin olarak subaylıktan ayrıldıkları tarihte hak etmiş oldukları aylık derecelerine eşit bir derecenin aynı kademesine asli memur olarak atanmaları, ancak mezkûr Kanunun 36 ncı maddesinde öğrenim durumu itibarıyla tespit edilen giriş derece ve kademelerinin üzerinde bir derece ve kademe ile subaylık görevine başlatılanların atandıkları kadroda, ilk kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi için kanuni bekleme sürelerinin, fazladan kazanılan derece ve kademeye tekabül eden süre kadar uzatılması ve bu süre tamamlanıncaya kadar atandıkları derecede kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi yaptırılmaması gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü